

SLOVENSKI TABOR V AVSTRALIJI

Priraja in vabi — Organized by:

COUNCIL OF SLOVENIAN ORGANIZATIONS
IN VICTORIA
SVET SLOVENSKIH ORGANIZACIJ V VIKTORIJI

V proslavo 200 letnice naselitve prvih Evropejcev v Avstraliji in 120 letnico prvega Slovenskega tabora, so slovenska društva v Viktoriji, povezana v Svetu Slovenskih organizacij v Viktoriji, sklenila prirediti Prvi slovenski tabor v Avstraliji.

Za prostor tega tabora je bilo z žrebom določeno zemljišče slovenskega kluba 'Planica-Springvale' na Soddan Rd., v Springvale.

Na programu tabora, ki bo trajal dva dni, bodo razne športne, kulturne in razvedrilne prireditve.

V soboto, 12. marca se bodo že zjutraj ob 9h pričela športna tekmovanja v balinanju in drugih panogah. Pred uradno otvoritvijo, ki bo ob 11.30 dopoldne, bodo obiskovalci imeli priliko prisostvovati službi božji, ki se bo pričela ob 10h zjutraj v veliki dvorani.

Tabor bo uradno odprl minister za Etnične zadeve Viktorije g. Peter Spyker. Nastopale bodo folklorne skupine, na ogled pa bodo razstavljene zanimivosti. Možno bo tudi zaplesati ob zvokih 'Karantanije' ter okrepčati z domačo jedačo ter pijačami, ki bo na razpolago na raznih stojnicah, katere bodo pripravili člani vseh v Svetu povezanih društev. Kot običajno bodo naši lovci organizirali streljanje z zračno puško.

Tistemu pa, ki mu bo sreča posebno naklonjena, bo pripadel glavni dobiček loterije: brezplačni polet v domovino, darilo JAT-a.

Prav gotovo bo privabil veliko število poslušalcev koncert naših pevskih zborov, ki bo popoldan ob 5. uri v veliki dvorani.

Po vsem tem pa se bo ob 8h zvečer pričela velika plesna zabava.

V nedeljo 13. marca bo ob 8h zjutraj že zopet živahno na baliniščih. Dopoldne bo tudi razstava slikarskih in ročnih del ter z raznimi dokumenti podana preteklost delovanja naših društev. Med tem pa bo za zabavo na prostem igral 'Slovenski kvintet'.

Ob pol drugi uri popoldne se bo tabor formalno zaključil z nagovori ter podelitvijo nagrad zmagovalcem v športnih panogah.

Po vsem tem pa še ne bo treba iti domov, kajti na razpolago še vedno dovolj okusne hrane pa tudi glasba bo še igrala za tiste, ki si bodo še hoteli brusiti pete z valčki in polkami.

Za delno kritje organizacijskih stroškov se bo pobiralo ob vходу na zemljišče po dva dolarja od vsakega obiskovalca. Za ples v dvorani v soboto zvečer pa bo vstopnina 7 dolarjev na osebo in po 4 dolarje za upokojece in mladino staro od 14 — 20 let.

Najavljena je že udeležba društev izven Viktorije, Adelaide, Canberre, Sydneya itd.

Torej se vidimo na Slovenskem taboru!

NARODNE NOŠE so še posebno zaželjene, saj z njimi bo poudarjeno slovensko obežje te pomembne prireditve!

SLOVENSKE KOLAJNE ZA JUGOSLAVIJO

MATEJA SVET
rojena 16. 8. 1968
klub: SK Novinar

Slovenci smo letos zares lahko ponosni na uspehe naših smučarjev na zimski olimpijadi v Calgaryju v Kanadi.

Tri kolajne, ki so si jih dobili so izreden uspeh če primerjamo to s številčno mnogo večjimi narodi.

Priznanje za ta uspeh gre v prvi vrsti športnikom. Vsekakor pa tudi zasluge njih trenerjev in celega slovenskega smučarskega vodstva niso majhne. Letošnja odprava na olimpijado je štela 23 tekmovalcev in 23 članov vodstva in trenerjev. Od tega je bilo 18 tekmovalcev iz Slovenije, od vodstva pa jih je bilo 16 Slovencev, to po večini trenerji, ostali pa so bili iz drugih republik.

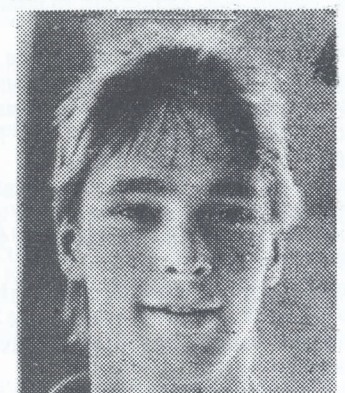
MATJAŽ DEBELAK
rojen: 27. 8. 1965
klub: Elektrotehna Ilirija, Ljubljana

PRIMOŽ ULAGA
rojen: 20. 7. 1962
klub: Elektrotehna Ilirija, Ljubljana

MIRAN TEPEŠ
rojen: 25. 4. 1961
klub: Elektrotehnika Ilirija, Ljubljana

MATJAŽ ZUPAN
rojen: 27. 9. 1968
klub: Iskra Delta Triglav, Kranj

NOVA SLOVENSKA HIMNA ?

Na večer slovenskega kulturnega praznika, obletnice Prešernove smrti, je vplivni slovenski politik, predsednik SZDL v Sloveniji izrekel pobudo, da bi Prešernova Zdravljica tudi uradno postala slovenska himna.

K temu je komentirano v Dnevniku:

Ne glede na to, kako se bo končala Smoletova pobuda, je Zdravljica že zdaj naša himna. Nerazumljivo je samo to, da slovenska skupščina vsa ta leta ni storila odločilnega koraka in ni te pesmi tudi uradno proglasila za himno....

....Zdaj ko se grmo poglobljeno javno razpravo o spremembah zvezne ustave in "predelujemo" tudi republiško, bi bil morda pravšnji čas, da damo Zdravljici mesto, ki ga neformalno tako in tako že ima....

....Zdravljica v teh težavnih časih še kako budi spodbuja in ohranja narodno zavest, potrjuje nacionalno identiteto, poudarja trdoživost našega naroda in to v najbolj pozitivnem smislu. Zato ob njenih zvokih in vselej aktualnih verzih spontano vstajamo, tudi večkrat, če je treba. Ker Zdravljica smo mi vsi..

Dvorana S.D.M. je bila na kulturni prireditvi polna zadovoljne publike. (Foto S. Novak)

"Rdeča kapica", v režiji Marije Penca in Magde Pišotek na 13.12.87 pri S.D.M. (Od leve na desno so: Melita Belec, Jana Brgoč, Barbara Smrdel, Tanja Marsič, Veronika Smrdel, Frances Gelt, Nataša in Marie Pišotek. (Foto Damien Pišotek)

Na pustni zabavi S.D.M. se tudi mask ni manjkalo. Prišel je celo ptujski kurent. (Foto S. Novak)

SLAVNOST V BONEGILLI

Na 5. in 6. decembra 87 je Bonegilla ponovno oživela. Tokrat v povsem drugačni luči kot pred leti, ko je mnogim nudila prvi dom v tej deželi.

Srečanje pod imenom "Back to Bonegilla" je privabilo lepo število evropskih priseljencev tistih, ki so šli skozi njena vrata in tudi drugih.

Za kulturni program raznih narodnosti smo tudi Slovenci imeli kar nekaj lepih točk v soboto pa tudi naslednji dan v nedeljo. Če se ne motim smo imeli skupno kar šest različnih točk. Te so bile: ga. Draga Gelt s svojo folklorno skupino, g. Viktor Lampe s harmoniko, ga. Marcela Bole z recitacijo, Lidija Lapuh z deklamacijo in z klaviaturo ter pevski zbor "Jadrani". Pri skupnem bogoslužju v nedeljo pa je sodeloval tudi pater Bazilij. Ker se je sobotni program odvijal v povsem hitrejšem času kot je bilo predvideno, je žal našemu patru Baziliju ušla priložnost.

Tudi pred slovenskim šotorom se je marsikdo ustavil za trenutek in ogledoval

naše zanimivosti, posebno ročna dela kot je klekanje. Ob vsem tem so lahko drugi narodi videli, da ta "peščica" ni tako majhna kot sami zatrjujejo, ampak, da smo vredni in tudi sposobni iti v iste vrste z drugimi. Četudi tu in tam kdaj sami sebe pokritiziramo, ob priložnosti pa znamo pokazati, da še gori v nas dragocena iskrica lastne zavesti.

Na poti domov so mi misli uhajale na vsa lepa doživljanja. Besede, ki jih je med sv. mašo v S.D. Snežnik izrekel pater Bazilij so mi še vedno zvenele v ušesih:

"... zraven tistega revnega kovčka v katerem je bilo le nekaj naših naj-nujnejših osebnih stvari, smo prinesli sabo tudi svojo dediščino in vero..."

Nič ne de kolikšne so razdalje; še posebno kadar nas vlečejo stari spomini, trenutek tople domačnosti ali le prijatelj, predvsem pa, kadar nas vleče tisto kar nas Slovence dela bogate.

Ivan Lapuh

O kulturnem dnevu SDM, oktobra 1987 je bilo v Vestniku bolj malo omenjeno, pa sem se spet opogumila, da napišem malo več. Vsi nastopajoči so bili izredno dobro pripravljeni in so z veseljem sodelovali. Za uvod v praznovanje 200-letnice Avstralije je Suzana Prosenak (Kraljica Dobrodelnosti 1987) napisala kratko zgodovino Avstralije, katero je prebral Andrej Fistič, Jana Lavrič pa je iz preteklih Vestnikov zbrala izvirček o izseljeništvu Slovencev. Magda Pišotek je vodila dramatizirano pesnitev "Man From Iron Bark" Benja Patterson-a, Ljubica Postružin je deklamirala socialno pesem Antona Aškerc "Anka"; Tanja Marsič je prikazala z mimiko "The Drover's Wife" s pomočjo Marije Penca, ki pa se programa ni mogla udeležiti. Sledil je pevski zbor SDM pod vodstvom Branka Sosiča s pesmimi: Zdravica, Ljubezen do domovine, Srečali smo mravljo in Komaj dopolnil sem osemnajst let". Ponosni smo lahko na pevski zbor, katerega ubrani in nežni glasovi otožno in toplo donijo v naši dvorani. Marjan Peršič je prebral ta dan Aškercovo "Slovensko legendo", Slovensko društvo Planica pa je zastopal Lenti z orglami in pesmijo C.R. Thatcher "The cry - look out bellow", katero je deklamiral in odigral Toni Lenko pod vodstvom Lucije Snec. Lenti je zatem zaigral še venček "Narodnih", potem pa je Lidija Lapuh deklamirala pesem: svojega očeta, kateri se je tudi sam predstavil s pesmijo "Slovenec". Vika Gajšek je sledila s pesmijo "Etniška mati", katero je sama spenila; folklorno skupino SDM pa sem naučila "Brown Jug Polko" (Heel and Toe Polka). Frances Urbas in Melita Belec sta se pripravili z Jenkovima pesmima "Slovenska zgodovina" in "Trojno gorje". Jana Brgoč nam je predstavila pesem V.J. Laughton "My land" ob spremljavi didgeridoo-ja. Vicky Zoržut je deklamirala pesem Mileta Klopčič "Mary se predstavi", zatem pa smo poslušali "The Ballad of Ned Kelly" v izvedbi Reg-a Lindsay. Pater Tone Gorjup je povedal osebno pesem "Pesem", Barbara Smrdel pa Levstikovo "Siničjo tožbo". Njena sestra Veronika nam je prebrala Cankarjev članek "Domovina". Kelly Cutajar je na pesem "Pressure Down" zaplesala moderni ples pod vodstvom Magde Hribnik. Marcela Bole je za ta dan pripravila pesem o 200-letnici Avstralije, Jana Lavrič pa je recitala pesem Franca Sodje "Na mostu". Program je zaključil mladinski pevski zbor "Glasniki" iz Kew pod vodstvom Katrine Vrisk. Zapeli so: "Peace is Flowing, Po jezeru bliz Triglava, Beli in Črni", ter poslušalce razveselili še z dodatno pesmijo.

Po pripravi primerne materiala, sem vodstvo predala Jani Lavrič, Greti Prosenik in Ljubici Postružin. Program je napovedovala Jana slovenščini, Greta pa v angleščini. Za sceno "Man from Iron Bark" je ozadje pripravil Viktor Lampe, napise Magda Pišotek, sliko Ned Kelly-ja je pripravila Greta, Ljubica in Jana sta uredili okras za moderni ples, pri ostalem delu: srih, nageljnih, lipovih listih, zastavah, slikanju - posnemanju slikanja Aboriginov pa sta mi pomagala Eric in Frances. Naslovno stran programa je pripravil Vasja Čuk, kot tudi simbol 200-letnice. Risbi Aškerc in Jenka pa sta bili fotokopiji - povečani seveda. S kulturnim dnevom pa se delovanje šolskih otrok in mladine še ni končalo - poleg šole smo imeli pred seboj še par nastopov. Ob koncu oktobra je moderna plesna skupina "Cancan" v Snežniku ob 10-letnici kluba, nastopili pa sta tudi obe folklorni skupini in sicer s prekmurskimi in gorenjskimi narodnimi plesi. V Albury - Wodonga je SDM zastopal tudi pevski zbor in Marcela Bole z deklamacijo.

V decembru, ko je Bonegilla praznovala svojo 40-letnico in je bilo pripravljeno veliko slavlje, smo s folklorno skupino SDM nastopili z gorenjskimi plesi. V Bonegillo smo šli tokrat z osebnimi avtomobili - iskrena hvala požrtvovalnim staršem: Anki in Lojzu Brgoč, predsedniku S.D.M., in Greti Prosenik in možu Jožetu, da nam je uspelo pripeljati folklorno skupino za nastop. Prijazno smo bili sprejeti v klubu "Snežnik" - hvala lepa za prelep šopek. Slovenci smo se v Bonegilli predstavili tudi z bogato razstavo ročnih del in spominkov, katero sta pripravili gospe Lucija Snec in Marija Uršič, obe spretni klekljarici. Za program pa sta poskrbeli še Lidija Lapuh in Marcela Bole z deklamacijami in Viktor Lampe z domačimi vižami. Pretresljivo je bilo poslušati doživljanje nekaterih priseljencev - beguncev v

Bonegilla taboru, vendar vsi, ki so prišli te dneve, so imeli dovolj poguma in volje, da so se po tolikih letih spet vrnili v prva skrona bivališča, kjer so preživeli mnoge ure upanja na svobodno življenje v nepoznani deželi. S solzami v očeh so božali prestore - misli so jim ušle nazaj v leta, ko so prispeli revni po obleki, brez denarja, a izredno bogati v ljubezni drug do drugega... Ti ljudje so se opogumili in se vrnili nazaj v preteklost, v težak in boleč začetek vsakega begunca, a s ponosom v srcih, da so bili močni, da so premagali težave in začeli živeti; postali so hvaležni Avstraliji za nujeno svobodno življenje. Po ogledu razstav različnih narodnosti in fotografij iz prvih dni Bonegille, so me pritegnile folklorne skupine Argentinec, Hrvatov, Srbov in Italijanov. Voditelji teh skupin se trdno oprijemajo preprostosti in kmečke izvirnosti ter edinstvenosti folklornih plesov - do sedaj so ostali trdni v svojem delu in niso začeli "spreminjati" narodnih plesov v neka "simbiozo" baletnih gibov in korakov ter narodnih plesov. Tudi se niso sramovali glasnih potrkov s škornji - posebno še Argentinci pri plesu "Malaraba", ki ponazarja preproste ljudi pri lovu z "boleadoras" in udomačevanju živali "gaucha". Vesela sem, da tudi naši fantje, ko plešejo polko ali sploh, ko je treba potrkati s škornji,

se ne sramujejo preprostosti plesa-folklorja je pač ogledalo vselega, preprostega človeka, navdušenega nad končanim delom, brez baletne lahкотnosti in profinjnosti - brez natančnosti "višjega sloja". Dr.K. Strekelj je v svoji zbirki pesmi leta 1905, "Slovenske narodne pesmi" lepo dodal pesmi, ko opevajo narodni ples: "Pod in skedenj, vse se je treslo, ko je Gorenjč plesal s svojim deklečem..." V decembru, ko smo končali s šolo za leto 1987, so otroci slovenski šole pripravili še božični spored za naše upokojence. Marija Penca je režirala pantomino "Rdeča kapica", plesne gibe pa je dodala Magda Pišotek ob glasbi S. Prokofieff-a "Peter in volk". Škoda, da Marija ni videla programa, a upam, da bo svojo igralsko in režisersko sposobnost nudila v klubu tudi letos. Pri petju božičnim pesmi se nam je pridružil tudi pevski zbor SDM, Marcela Bole pa nam je zaupala nekaj iz njene pesniške zbirke. Napovedovala je Jana Lavrič.

Hvala vsem staršem za pomoč, Vam, otroci, za redni obisk v šoli in mamice, za vašo skrbna darila vsem učiteljicam.

Za Silvestrovo so dekleta ponovila "Cancan" - pridružila se jim je tudi Magda Pišotek in dokazala, da je še vedno vešč baletnim gibom in korakom.

Ze v začetku leta sem omenila, da je šolskih otrok bilo malo - le za materinski dan. Dan očetov in za Božič smo uporabile šolske otroke za program, sicer pa so nastopali višje -

-solci: moderna plesna skupina kot tudi folklorna skupina sta sestavljeni iz mladine od 13-18 let, ki še vedno radi pridejo na "hrib". V letu 1987 so mladina in šolski otroci pripravili 12 nastopov in mislim, da je to bogata in hvale vredna kulturna dejavnost naše mladine in v ponos vsem, ki cenijo kulturo; predvsem pa v ponos staršem, ki se trudijo in žrtvujejo čas za vaje. Iskrene čestitke, mladina in otroci!

Naj se ob koncu še enkrat zahvalim in čestitam vsej nastopajoči mladini, šolskim otrokom in staršem za pomoč in sodelovanje, in čestitam Magdi Pišotek in Magdi Hribnik za uspešno končan študij na univerzi.

STARŠI IN OTROCI!
SLOVENSKA ŠOLA V ELTHAM-u JE
VSAKO PRVO IN TRETO NEDELJO V MESECU OD 2.30 DO 4.30 POPOLDAN. PRIDITE IN PRIPELJITE TUDI SVOJE PRIJATELJE, KI SE ŽELIJO NAUČITI SLOVENSKEGA JEZIKA.
VABLJENI!

A warm Thank You to the children and youth, participating in the 12 concerts in 1987. We are all very proud of your enthusiastic appreciation of your parents' cultural wealth.

Draga Gelt

Letos se bomo Slovenci spomnili na večen dogodek v naši zgodovini pred 120 leti: Prvi slovenski tabor, na katerem je slovenski človek prvokrat množično izpovedal svoje hotenje po skupni slovenski upravni enoti, ki bi združila vse Slovence in v kateri bi mu bila zagotovljena uporaba svojega lastnega jezika.

Podajmo se nazaj v leto 1868 in prislunimo spominom dr. Josipa Vošnjaka, enega vodilnih sil prvega in naslednjih slovenskih taborov, ki so se vršili več let zaporedoma po raznih slovenskih krajih.

Da bomo bolje razumeli tedanji položaj Slovencev moramo vedeti, da so v tistem času Slovenci živeli podeljeni na več upravnih enot v okviru Avstro-Ogrske: v Kneževini Koroški, Vojvodini Štajerski, Vojvodini Kranjski, Kronovini Primorski, ki je obsegala Goriško in Gradiščansko, v Samostojnem mestu Trst, v Mejni grofiji Istri, pa še v italijanski Benečiji ter v Ogrski (Županija Vašvar in Zalski komitat). Vsaka od teh enot je imela svojo upravo in svojo notranjo ureditev. številčno so bili Slovenci v večini edino le v Vojvodini Kranjski, kjer so do neke mere lahko uporabljali slovensčino tudi v šolah in uradih. Pa še tu na Kranjskem niso v deželnem parlamentu imeli večino ki bi jim po številu pripadala, ker je bil volilni zakon tak, da je dajal velike prednosti meščanom, veleposestnikom in trgovcem, med katerimi je bilo že dokajšnje število nemških priseljencev. V vseh drugih deželah je bila uprava popolnoma v tujih rokah, ki so Slovincem počasi a neprestano prikrajševale še tiste pravice ki so jih dotlej imeli. Zato ni čuda, da so si želeli združitev v eno upravno telo, za katerega so takrat začeli tudi množično delovanje. Trajalo pa je šestdeset let predno se je vsaj večina ozemlja, na katerem so prebivali Slovenci mogla združiti v eno upravno telo v okviru države S.H.S.

Sicer je zamisel Združene Slovenije dobila svojo formalno obliko že v času revolucije leta 1848, a na slovenskih taborih je ta zamisel dobila tudi množično podporo. Tako opisuje prvi slovenski tabor, ki se je vršil v Ljutomeru, dr. Vošnjak v svojih Spominih, ki so bili prvokrat objavljeni v Ljubljani leta 1905:

“Slovenski tabori! Kadar se spominjam te najkrasnejše dobe naše narodne zgodovine, širi se mi srce od radosti in vselej na novo preživim ure vzvišenega narodnega navdušenja, katero je takrat prešinjalo govornike in tudi v prostem narodu vzplamtevalo, da je res v takih trenutkih pripravljen bil vse žrtvovati za svoje narodne pravice. Tu je stala na odrih posvetna in duhovna inteligenca v nerušeni edinosti, združena v bratovski ljubezni, pred odrom pa na tisoče in tisoče mož in tudi žen, ki so vsi napeto poslušali govornike in jim pritrdjevali z glasnimi klici. In ideje, tu izrečene, so se širile od hiše do hiše in dotedaj nezavedno ljudstvo je začelo samo sebe spoznavati in čutiti krivice, ki se mu gode. Dolga stoletna sužnost je bila zamorila v njem vsako samozavest in apatično se je vdajalo svoji usodi. Vso gospodo je slišalo dotlej le nemško govoriti, iz uradov je dobivalo le nemške spise. In zdaj naenkrat je videlo na odru doktorje in profesorje, meščane in tržane, sploh može vsakega stanu, ki so govorili k njemu v njegovem jeziku, le čistejšem in gladkejšem, ne popačenem po nemščinah. Govorili so mu o splošnih človeških in narodnih pravicah in zdaj je šele prav spoznalo krivice, ki se mu gode.”

“In prvi slovenski tabor se je vršil v Ljutomeru dne 9. avgusta 1868. Ta dan se sme zaznamenjati kot imeniten dan v naši narodni zgodovini. Vsi smo bili radovedni na prvi ta poizkus, vplivati na maso ljudstva, ali se jih bo mnogo odzvalo vabilu in kako se bodo obnašali pri govorih. Iz Maribora in Slov. Bistrice smo se peljali z jutranjim vlakom do Ormoža, kjer so nas čakali vozovi. Med Mariborčani je bil Jurčič, kot

Slovensko narodno ozemlje je bilo v času taborov razdeljeno na več pokrajin

poročevalec za “Sl. Narod”. Cesta iz Ormoža v Ljutomer je bila takrat prav slaba in večkrat smo morali stopiti z voz, da smo mogli naprej. V Ljutomeru nas je že čakal odbor in nas je peljal v čitalnico, da smo se malo okrepčali pri pristnem, a premočnem ljutomercanu, in potem smo imeli posvetovanje, da določimo načrt zborovanju in besedilo resoluciji. Jurčič je bil zapisnikar in sedel blizu mene s svinčnikom v roki in belo polo pred seboj.”

“Za tabor je bil jako srečno izbran senčnat pašnik zunaj Ljutomera. Ob treh popoldne smo z ljubljanskimi Sokoli na čelu korakali iz trga na taborišče in glej, ko se približamo, vidimo v svoje veliko veselje ves obširni prostor pred govorniškim odrom natlačen s kmeti ne le z ljutomerskega, ampak tudi iz sosednjih krajev. Za predsednika je po vzkliku bil izbran dr. Razlag, ki je prišel z besedami:

“Več ko tisoč let je preteklo, ko se naši očaki niso smeli zbirati pod milim nebom, da bi se posvetovali o občnih rečeh. Zdaj je prišla doba, da sme slovenski narod izrehati svoje želje in jih predlagati presvetlemu cesarju. Porabimo to dobo. Žalostno se je godilo našim očakom, žalostno se je godi nam, ali jaz mislim, naj se pa našl deci bolje godi.”

Dolgotrajni živio-klici. Kmetje vihte klobuke. Ko to zapazimo, dejal mi je Jurčič: “Led se že taja. Zdaj smo na dobrem.”

Vrstili so se potem govorniki in zagovarjali točke naslednje resolucije, ki je še dandanašnji po blizu 40 letih tako aktualna, kakor je bila takrat:

RESOLUCIJA

“Tukaj zbrani slovenski narod soglasno izreka, da v paragrafu 19, državnih osnovnih postav ne najde poročstva za ohranitev in gojitev svoje narodnosti, dokler ne bode

1. slovenski jezik na Slovenskem izključljivo uradni jezik in dokler se ne bo v ta namen uradnikom na Slovenskem neodlogoma določil obrok, in sicer pol leta, do katerega morajo znati slovensčino v besedi in pisavi;

2. dokler ne bode cerkvena vlada na Slovenskem uradovala v slovenskem jeziku in se ne bodo v bogoslovnih predmetih, kateri se dozdaj nemško predavajo, slovensko razlagali;

3. dokler ne bodo ljudske šole čisto slovenske in ne bo v srednjih učni jezik slovenski, nemški jezik pa ostane učni predmet;

4. dokler se ne združijo Slovenci v Zedinjeno Slovenijo z narodno upravo;

5. dokler se ne bodo iz deželnega zaklada štajerskega v razmeri števila Slovencev in njihovih prineskov napravljali, podpirali in vzdrževali zavodi, npr. slovenske realke, gospodarske šole;

6. dokler ne bodo dodane temu paragrafu 19 izvršilne postave ter dejansko vpeljane in dokler se ne bode posameznim deželam dala večja samoupravna oblast.”

To resolucijo smo zagovarjali Kukovec iz Ljutomera, (dr. Zarnik, Božidar Raič, dr. Prelog (in jaz.

Naj navedem tu nekatere stavke iz teh govorov. Dr. Zarnik: “Kaj bi Nemci na gornjem Štajerskem rekli, ko bi se z njimi v kanceliji slovensko poslovalo? Take uradnike bi v Muro zagnali. (Gromoviti živio-klici in smeh.) To je narobe svet, kakor se po naših uradih godi. Ko sta sv. Ciril in Metod prišla našim pradedom evangelij oznanjati, govorila sta njihov slovenski jezik. Tudi naši duhovniki so večidel vneti rodoljubi, dobri Slovenci. Ti z vami govorijo slovensko, njih škof pa jim le nemško piše. Ako se vam bo pri duhovski in deželski oblasti slovensko dopisovalo, brali boste lahko sami, brali vam bodo dopise vaši otroci. Ne bo vam treba plačevati tolmačev, ne časa gubiti. Bolje je, da tačas, ko vam je okolo in okolo pozvedovati, gorivo obdelujete, ali pa če je pozimi, da za pečjo ležite”

Raič: Terjamo svoj jezik tudi v naše šole in sicer v ljudske in tudi v višje. Ves namen naših učilnic je ta, da bi nas v Nemce izpremenili; tega pa nočemo.

(Gromoviti klici: Nočemo!) Ker ima vsak drug narod svoj jezik v šoli in tako naraven pot do pouka in omike, akaj bi tega Slovenec ne imel? Slovenski otroci se v dosedanjih nemških šolah niso naučili ne nemško ne slovensko, izgubili so pa mnogo časa in dobička od šole ne bilo nobenega. Kaj je krivo, da mnogi našinci še svojega imena ne znajo prav zapisati? Naše šole. Kaj je krivo, da se še celo med prostimi ljudmi taki nahačajo, ki se od nas Slovencev obračajo? Šole. V šolah so se napili namesto domače ljubezni medu tujega strupa. Slovenci radi pojo pesem: Kje dom je moj? Ena vrsta se glasi: ‘Na Slovenskem dom je moj’. Da slovenska je naša zemlja, na kateri se trudimo, na kateri solze pretakamo, na kateri se veselimo.

“Z zedinjenimi močmi” si pomagajmo, kar nas Slovencev živi na zemlji, združimo se v eno celoto. Združimo se, ker smo bratje in sinovi ene matere!”

Zbranega naroda je bilo kakih 7000 po naši cenitvi, kateri je pritrdil tudi c. kr. komisar. Dva Čeha, ki sta tabore na Češkem videla, trdila sta, da jih ni manjkalo veliko do 10 000. Govori so trajali skoro dve uri, a vključ gneči in hudi vročini ni bilo videti, da bi se bili ljudje naveličali poslušati. Še do trde noči je ostalo več ko 4000 ljudi na taborskem prostoru, kjer so krčmarji začeli točiti vino in pivo.

Mi tuji gostje smo se zvečer odpeljali z veselimi zadovoljstvom in prepričanjem, da nam, dokler imamo tak narod, ni obupati nad njegovo boljšo prihodnostjo”

- Otroški in družinski portreti na domu
- Poroke v domačem okolju ali po želji
- Posebni družinski prazniki – rojstni dnevi, zaroke, obletnice in slično
- Priporoča se vam vaš rojak Simon Novak

foto-slikar

Simon Novak

Kličite na telefon: **367 8405**

Zlata poroka

Naš poznani rojak iz St. Albans in doživljenski član kluba 'Jadran', g. Ivan GERBEC je nedavno slavil 50-letnico svoje p'roke.

Ob tej priliki sta mu poleg mnogih rojakov čestitala tudi avstralski Prime minister Bob Hawke in Governer Viktorije s posebnimi telegrami:

"In Australia's Bicentennial year Hazel and I extend our very best personal wishes for your continued happiness on the great occasion of your Golden Anniversary."

Bob Hawke
Prime minister"

"My wife and I send greetings on the occasion of your Golden Anniversary. We trust you will both enjoy a very happy day."

His Excellency
Dr. Davis McCaughney
Governor of Victoria"

Spoštovani urednik Vestnika!

Ako vam je mogoče, bi želela, da bi te vrstice objavili v časopis, ker bi rada sporočila Slovencem širne Viktorije, da jih naši bratje in sestre iz Petra toplo pozdravljajo, posebno pa vse Kalane in Trnane pozdravljata Franc in Berta Zadel, Silvo in Nina pošiljata tople pozdrave Maksu in Mici Hartman, njihov predsednik Anton Križman pa tudi pozdravlja vse poznane in nepoznane Slovence križem Viktorije.

Prilagam dve sliki in se iz srca zahvaljujem še enkrat našim iz Perthu za njihovo izredno prijaznost in zelo lep večer, saj se ga bova z možem še dolga leta spominjala. Še enkrat najlepša vam hvala, Slovenci v Perthu.

Zdravko in Joža Žele

Ivan LAPUH

SPOMIN NA OBISK

Slovo je bilo "zalito" v S.D.M., na Australia Day pikniku. Z leve na desno so: Ivan Lapuh, Marcela Bole in Zmagoslav Rafolt. (Foto Marija Lapuh)

Vsak obisk prinese posamezniku ali skupnosti nekaj lepega, nekaj kar ostane v spominu na skupna doživetja. In, če je obisk dolg kar leto dni, potem se spominov zares nabere, zraven pa seveda tudi prijateljev in znancev.

Tako sta bila med Slovenci v Melbourne ga. Pavla in g. Zmago Rafolt iz Maribora. Le nekaj tednov pred njunim odhodom nazaj domov, mi je bilo dano občutiti stisk prijateljske desnice. Gospod Zmago se je tukaj dobro vključil v slovensko skupnost, še posebno na "Elthamu". No, ne mislim, da samo takole kot kaže tale slika.

Vedno sem rad prisluhnil njegovim poučnim besedam, iz katerih sem skral sok za svoje samorastniško pisanje.

17.2.88 se je rodil Michael Frank Prosenik – prestolonaslednik sedanjega predsednika elthamskega društva Franka Prosenik in srečne mamice Grete (roj. Debelak). Iskrene čestitke!

Novopečeni očka Frank Prosenik pred porodom, na pustovanju. (Foto S. Novak)

Heleni in Petru Trinnick čestitamo k srečnemu dogodku za sina Shanon James Trinnick rojenega 21.2.88 v St. Vincent priv. Hospital.

Pavlu in Šeri Šraj čestitamo za rojstvo tretjega sinčka Matija rojenega 27.2.1988 v Monash Medical Centre.

Kljub temu, da jadranski in elthamski klub nista koncertni dvorani smo prejšnji mesec imeli priliko poslušati pravi solistični kitarski koncert znanega jugoslovanskega virtuozu in umetnika Marinka Opalič.

Že zgodaj je pokazal ljubezen do glasbe in si je v času šolanja pridobil dovolj znanja za nadaljnje umetniško izpopolnjevanje. Srednjo šolo je končal v Puli, istočasno pa tudi kitaristični oddelek pri profesorju Stanku Prek v Zagrebu. Po izpopolnjevanju pri Milanu Grakaliču in Jovanu Jovičiču je bil sprejet na beneški konservatorij "Benedetto Marcello", kjer je leta 1979. končal v razredu profesorja Angela Amata, enega najboljših učencev znamenitega A. Segovie. (španski kitarist). Teoretično znanje je poglobil s študijem muzikologije na Filozofski fakulteti v Ljubljani.

o glasbi seveda, po končanem nedeljskem koncertu na Elthamu. Bil je zelo zadovoljen in navdušen nad veliko udeležbo in dobrim sprejemom posebno med našimi domačimi.

"Pri avstralskih poslušalcih sem opazil, da se zelo vživijo v slovensko glasbo in to ne samo v Srebotnjakova dela, ampak celo v Venček slovenskih narodnih, kjer je gostobesednost kitarskega teksta izčrpno podana.

—Kot pravi virtuoz seveda glasbo zelo globoko sprejemate in tudi oddajate. Kako je na primer pri klasični glasbi? Ali mogoče glasba v renesansi, baroku, romantiki, moderni itd. daje poseben vtis?

"Torej, vsak stil ima svojo posebnost, umetnost pa je v tem, da prideš čim globlje v stil in šele takrat lahko začnemo govoriti o lepoti glasbe.

—Z igranjem kitare ste začeli zelo

Kitarist Marinko Opalič, s svojo "ljubico" pred domom S.D.M. (Foto S. Novak)

Marinko Opalič se je udeležil številnih kitarističnih tečajev kot: Les Arcs (Francija), Formia (Italija). Izbran je bil na seminar A Segovie v Zenevi 1982. leta. Udeležil se je tudi mednarodnih tekmovanj: prvo mesto je dosegel na tekmovanju v Bardolinu (Italija, 1979 l.), igral pa je še v Leeds Castle (Vel. Britanija, 1981 l.) in na festivalu Barrios—Mangore (Havana, Kuba, 1984 l.).

S tolikšnimi koncerti in RTV nastopi (poleg Jugoslavije) gostoval je v Italiji, Franciji, Švici, na Kubi, v Sovjetski zvezi.

Leta 1985 je posnel samostojni LP album s španskimi skladbami.

"Glasba je odlična komunikacija med nastopajočim in poslušalci. Vsako ljudstvo svojo domačo glasbo doživlja in sprejema globlje. Ko pa glasba ustvari poslušalčevo napetost, njena izvirnost kot taka izgubi svoje meje in jo potem lahko podoživlja vsak neglede na pripadnost oziroma okus," je začel pogovor,

zgodaj, kako je bilo kasneje z leti, ko ste odrasčal, ali se je odnos do igranja oziroma zlasti glasbe kaj spremenil?

"Da, to je res. Opazil sem, da vsako glasbo različno izvajam v razmerju z življenjskim obdobjem ter s svojimi izkušnjami."

Glasba mu je torej kruh. Vsakodnevno vadi na kitaro od štiri do šest ur. Med drugim zelo rad bere poezije in se bavi tudi s športom. No, na koncu je padlo še vprašanje, kaj si v življenju najbolj želi, je dejal:

"Iskati novo glasbo, ustvarjati glasbo, to je največ, kar si želim. In, če me bo kitara ubogala, bo uspeh večji. Kitara je zaenkrat tudi moja najboljša prijateljica, najbolj me tudi pomiri in me nikoli ne pusti na cedilu.

Po vsej verjetnosti bomo o Marinku Opaliču še slišali in mogoče bo v naslednjem letu ponovno gostoval v Avstraliji.

Vida Kodre—Jančar

NEMEC IVAN

Na 19. januarja letos je preminul dolgoletni član S.D.M. in njegove Lovskoribiške družine Ivan Nemeč ki je živel s svojo družino v predmestju St. Albans. Pokojnik je bil rojen 23. junija 1925 v Turnišču.

Za njim žalujejo soproga Ana ter sinova Štefan in Louie.

PREŠERNOVI NAGRAJENCI 1988

Na predvečer slovenskega kulturnega praznika so na slovesnosti v Cankarjevem domu v Ljubljani podelili najvišje slovenske nagrade za kulturno ustvarjalnost. Nagrajenci so bili: kipar in grafik Janez Boljka, pisatelj Andrej Hieng in mezosopranistka Marjana Lipovšek.

Nagrajenci Prešernovega sklada pa so: Jani Bavčer, oblikovalec; Peter Boštjančič, igralec; Silva Čušin, igralka; Peter Gabrijelčič, arhitekt; Zdenko Huzjan, slikar; Niko Košir, prevajalec; Edi Majaron, režiser; Uroš Rojko, skladatelj; Ivo Svetina, pesnik in Lujo Vodopivec, kipar.

Slavnostni govornik na proslavi je bil mag. inž. arh. Boris Podrecca, ki živi in ustvarja na Dunaju. Med drugim je v svojem govoru dejal:

"Umetnik tudi v malem narodu ne more biti posredovalec in socializirano bitje, ampak obsedenec s svojim sklenjenim, v njega samega zaprtim svetom. Pustimo mu — za božjo voljo — naj v njem izgoreva in izgori..."

PISMO IZ PERTHA

Za Slovenski klub v Perthu je bil konec novembra in mesec december zelo živahen, saj smo imeli zabave kar eno za drugo. Neoukusno oblečen ples (28.11.87), je bil še kar dobro obiskan in ljudje zelo dobre volje. Veselje je trajalo dolgo v noč.

Miklavževanje je za naše razmere tudi zelo dobro izpadlo. 'Naš Miklavž s svojo lastno brado', se je odlično izkazal, otrok je bilo več kot običajno in daril od društva in staršev v zadovoljivem številu. Zapel je tudi mešan pevski zbor, sestavljen od 16 pevcev. Zapel je nekaj res lepih slovenskih pesmi. Zelo odlična prireditev.

Štefanovanje: Prvič v zgodovini Slov. kluba v Perthu je na predlog predsednika odbor odobril, da so člani v času dveh ur dobivali brezplačno pivo in prigrizek. To je pritegnilo precej ljudi, med njimi tudi take ki jih navadno ne vidimo. Johnny Križman je zaigral nekaj poskočnic, katere je spremljalo veselo vriskanje.

Silvestrovanje. Ne vstevši odbora, kuhinjskih in drugih oskrbovalcev v dvorani, se ga je udeležilo 192 oseb. Bila je zelo pisana družba, (še g. Ivan Trebša s soprogo, iz East Rosanne. Vic. sta nas

obiskala), in dobro razpoloženje je sijalo z njih lic. Veselja ni bilo konca do jutranjih ur ko so se ljudje pričeli odpravljati na svoje domove.

Silvestrovanje pa tudi ni poteklo brez grenkega priokusa. Težka prometna nesreča se je pripetila na potu domov našim članom g. Leopoldu Jauku, njegovi ženi Elizabeti, g. Štefanu Pleju in njegovi ženi Danici. (Leopold Jauk je bil pred leti, ko je bival v Melbourne eno leto predsednik S.D.M. Op.Ur.)

Na prometnem križišču jih je udaril avto, katerega vozač je peljal skozi rdečo luč. Najbolj prizadeta je bila ga. Danica Plej, kateri je bilo zlomljenih 6 rebrič, prebodena pljuča in poškodovana golenična kost. G. Jauk ima počen prsni koš in otoolklaj na ušesu. Ga. Jauk in g. Plej pa so dobili večje in manjše otoolklaje.

Kako je usoda kruta za nekatere družine je razvidno iz dejstva, da je Tone, sin Plejevih imel v septembru slično nezgodo. Nekdo se je z avtom zaletel v njegov avto in Tone je utrpel kar osem polomljenih rebrič.

Lou Kossi

USPEH SLOVENSKEŠKIH ŠPORTNIH VETERANOV

Od 28. novembra pa do 6. decembra je v Melbourne potekalo 7. svetovno prvenstvo športnih veteranov. Med tekmovalci je bilo kar lepo število Slovencev, ki so si priborili 2 zlati in dve srebrni medalji. In sicer zlati: Kopitar Jože in Urbančič Nataša v metu kopja; srebrne pa Vivod Branko v skku v višino in Stiglič Srečko v metu kladiva. Na fotografiji je Kopitar Jože ob prejemu zlate medalje.

(Foto Simon Novak)

SLOVENIJA VAS PRIČAKUJE!

POLETI DO LJUBLJANE, TRSTA in ZAGREBA
/enako do RIMA, BEOGRADA, FRANKFURTA...

Zelo dobre ekonomske prilike

za obisk lepe Slovenije.

in vse strani sveta...

Obrnite se na nas čimprej, da vam lahko pomagamo pravočasno dobiti potni list in jugoslovansko vizo!

ERIC IVAN GREGORICH
DONVALE TRAVEL

1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Vic. 3109
Telefon: 842 5666 (vse.ure)

Ne pozabite, da je že od leta 1952 ime GREGORICH dobro poznano in na uslugo vsem, ki se odpravljajo na potovanje! PRIDEMO TUDI NA DOMI

(Licence No. 30218)

ŽE TRETJA SLOVENSKA KNJIGA V ANGLEŠČINI

KDO SO TI SLOVENC?

Na vprašanje "Kdo so ti Slovenci?" je v Avstraliji pred dvema letoma prvi objavil odgovor Ivan Kobal, pisec knjige "Ljudje, ki so gradili Snowy". Preprosto, toplo napisano delo je kot eden od tisočev graditeljev ogromnega hidroelektričnega sistema v Snežnih gorah (Snowy Mountains) v Avstraliji posvetil tistim graditeljem tega velikega projekta, ki so v težavnim in nevarnih gradbeniških podvigih v času skorajda 20-letne izgradnje izgubili življenje. Med njimi, kot je v posvetilu posebej poudaril, so bili tudi trije avtorjevi rojaki — Slovenci, katerih dogodivščine skupaj z ostalimi graditelji je Kobal sočno opisal.

Kot dobitnik nagrade Avstralskega sveta za umetnost je Kobal, doma iz Planine, odkoder je kmalu po vojni odšel na daljno celino, doživel drugo izdajo svoje knjige. Ob tej priložnosti je knjižici, ki je opremljena s fotografijami pa tudi nekaj Kobalovimi pesmimi v slovenščini in angleščini, dodal še posebno stran z zemljevidom Evrope, da bi lažje odgovoril tudi na drugo vprašanje, ki so si ga zastavljali številni bralci njegove knjige: "Kje je Slovenija". Kobal se je, kot prvi, odločil, da bo vsem bodočim bralcem kar sam odgovoril: na svojo risbo je zapisal "This is Slovenija!"

Po dveh letih je temu Kobalovemu podvigu sledila objava dolga leta pripravljane, zajetne monografije "The Slovenians". Draga Gelt, doma iz Dobrove pri Ljubljani, ki jo je pred dvajsetimi leti usoda odvedla (po končanem učiteljsku) na drug konec sveta, kjer so o njeni "stari" domovini — vzlic vsakoletnim velikim izdatkom "za informativno dejavnost na tujem, tako malo vedeli, da se je kar sama odločila za podvig, kakršnega zmora se težavo le po več specializiranih ustanov: na 216 straneh velikega formata z več kot 380 ilustracijami, ki jih je pazljivo odbrala v majhni biblioteki, kot jo navaja med svojimi viri, opisuje slovensko zgodovino od "najzgodnejših dni".

Z vojvodskim kamnom na naslovni strani, ki ga ponavlja kot okrasno vinjeto v knjigi, je Geltova "predstavila zgodovino slovenskega naroda skozi stoletja... z željo, da bo to delo nudilo našim potomcem in angleško govorečim narodom pogled v preteklost naših prednikov jim predstavilo korenine našega majhnega po svetu raztresenega naroda..." Zgodovinskemu delu, v katerem so ji z ilustracijami pomagale številne ustanove iz stare domovine, je dodala še zajetno poglavje "mozaik tradicij", ki je v njem prikazala slovenske šege in navade od davnih do današnjih dni. Vsega kar ni mogla uvrstiti v predhodna poglavja, je dodala v šestih "dodatkih". V zadnjem od njih je navedla "kratek pregled slovenske literature."

Stane Stanič

Mnogim med nami je živo ostal v spominu obisk slovenskega pesnika Tone Kuntnerja v začetku lanskega leta. Lepo število rojakov v Avstraliji, katerim so se njegove zvoneče pesmi dotaknile srca je tudi kupilo njegovo zadnjo zbirko pesmi "Moja hiša".

Čitatelje Vestnika bo verjetno zanimala novica, da je bila pred dnevi v tiskarni g. Špacapana "Distinction Printing" v Melbourne natisnjena zbirka Kuntnerjevih pesmi v angleškem prevodu pod naslovom "My House".

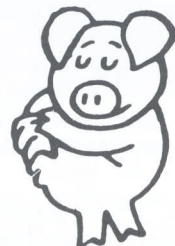
Mara Mericka iz Darwina je pesmi prevedla iz izvirnika v angleščino. Zbirko su uredili Bert Pribac, Jože Žohar in Pavla Gruden, objavljena pa je bila preko SALAC-a (The Slovenian-Australian Literary and Art Circle).

Zunanjo in notranjo opremo knjige pa je pripravil akademski slikar Vasja Čuk iz Melbourne.

Ta knjiga bo verjetno na vpogled ob priliki Slovenskega tabora, v nedeljo in soboto, 12. in 13. marca na 'Planici'.

Zahtevnejši bralci bodo nedvomno pogrešili to ali ono, no, Geltova je vzlic temu opravila veliko delo, ki ga v svetu že dolgo pogrešajo — tako "povsod raztreseni Slovenci" kot tudi številni drugi, ki bi o njih želeli zvedeti kaj več. Očitno, da jih ni malo, saj je verjetno tudi to spodbudilo Koordinacijski komite slovenskih organizacij v državi Viktorija, da so se pogumno odločili za to nemajhno založniško naložbo.

ROJAKI, KI ŽELITE PRISTNIH KRANJSKIH
ALI SLOVENSKEŠKIH PLANINSKEH KLOBAS
IN DOMAČEGA PREKAJENEGA MESA' . ' . '

OBRNITE SE NA SLOVENSKO PODJETJE

JOHN HOJNIK SMALLGOODS

PTY. LTD.

209—215 St. George's Road, North Fitzroy, 3068

Tel.: 481 1777

Postreženi boste v domačem jeziku

Niso samo slovenski smučarji dosegli uspeh. Tudi v Sloveniji izdelane smuči Elana so dobile dobro reklamo. Čeprav že uživajo svetovni sloves jih bodo uspehi v Calgaryju napravili še bolj priljubljene. Na sliki je Miran Tepeš pod skakalnicami v Calgaryju. (Foto Joco Znidaršič, Dnevnik)

PODROBNOSTI O NAŠIH V CALGARY

V alpskem smučanju so tekmovali: Bojan Križaj, Rok Petrovič, Grega Benedik, Klemen Bergant, Robert Žan, Tomaž Čizman, Mateja Svet, Katja Zajc, Mojca Dežman in Veronika Šarec. Skakalci so bili: Miran Tepeš, Primož Ulaga, Rajko Lotrič, Matjaž Zupan in Matjaž Debelak.

V smučarskem teku sta bila Sašo Grajf in Jani Kršinar v biatlonu pa Jure Velepec.

Hitrostno drsanje: Behudin Merdović in Bibija Kerla; umetnostno drsanje: Željka Čizmešija; Bob-dvosed: Miro Pandurevič in Borislav Vujadinovič.

Na televizijskem ekranu smo prvokrat v teh igrah zapazili Slovence pri smučarskih skokih na 70-metrski skakalnici. Že tokrat so bili zelo uspešni, saj je Miran Tepeš zasedel 4. mesto za Nykaenem iz Finske (89.5 in 89.5 m; 229 točk), Pločem iz Čehoslovaške (84.5/87; 212.1) in Malecom iz Češke (88/88.5; 211.8).

Razlika med Malecom in Miranom Tepešem je bila le 6 desetink točke, kajti Tepeš je dobil 211.2 točk in je skočil 84 in 83.5 metrov.

Zupan je prišel na 16. mesto (85/87; 190.0), Lotrič pa je bil 26. z rezultatom 85/74; 180.1. Ulaga pa je tokrat imel slab dan in je prišel na 30. mesto (84.5/72; 177.1).

Tepešu bi samo pol metra daljši skok zadostoval za bronasto medaljo. Toda ko sta pri prvem skoku Tepeša dva merilca dvignila tabli z različnim rezultatom, se je vrhovni merilec odločil za krajšo mero. Pozneje pa je v drugi seriji "izbral" pri Ploču v istem slučaju daljšo izmed dveh možnosti.

Toda že v teh prvih skakalnih tekmah so si slovenski skakalci pridobili velik ugled, ko so v prvi seriji skokov zasedli 3., 4. in 5. mesto, Matjaž Zupan pa 11.

V teku na 30 km, moški, klasična tehnika, sta dosegla Kršinar 34. mesto (1.32:02,1) in Grajf 53. mesto (1.36:19,2). Zlato je dobil Prokurarov (SZ) ki je dosegel čas 1.24:26,3.

V smučarskem teku na 15 km, klasične tehnike za moške je Kršinar prišel na 39. mesto (45:54,8); 42. mesto je zasedel Grajf (46:12,3), prvi pa je bil zopet iz SZ Davidov s časom 41:18,9.

Za Jugoslavijo je teklen Merdović in v teku na 500 m v zadnjem zavoju padel. Tekel je še dalje in pristal na predzadnjem 35. mestu.

Tudi v teku na 1000 m je zasedel 35. mesto, ki je tudi tokrat bilo predzadnje.

V hitrostnem drsanju na 1500 m pa je Sarajevčan Merdović ostal še bolj zadaj in sicer na zadnjem 39. mestu. Tudi tokrat je padel, a je kljub temu prekorčil jugoslovanski rekord.

Biatlona na 20 km se je udeležil Jure Velepec iz Dola pri Ljubljani in prišel na 35. mesto s časom 1,3:15,64. Streljal je dokaj dobro toda prepočasi. Prvi je bil Roetsch, Zap. Nemčija, s časom 56:54,62, Torej dobrih 6 minut hitrejši od Velepeca.

V zahtevnem superveslalomu je Tomaž Čizman v svojem prvem nastopu na olimpijskih igrah zasedel vzpodbudno 9. mesto. To je bila zelo težka proga na kateri je izpadel celo italijanski favoriti Toni Tomba. Na 16. mesto se je uvrstil Klemen Bergant, ki se s super veslalomom dosedaj še ni resno ukvarjal.

Prvo kolajno za Jugoslavijo je dobil Matjaž Debelak iz Braslovč, po poklicu soboslikar in pleskar, član kluba Elektrotehna Ilirija iz Ljubljane.

Njegova bronasta kolajna je uresničila sanje ki so jih imeli slovenski smučski skakalci že desetletja sem. To je druga kolajna, ki so si jo pridobili naši smučarji na zimskih olimpijadah. Prvo – srebrno, je dosegel Jure Franko v slalomu leta 1984 v Sarajevu.

Matjaž je s svojim uspehom prenetil, saj je v poslednjih dveh letih imel precej poškodb. Po tem ko je leta 1985 kot predskakalec v Planici poletel 185 m kar je še vedno rekordni polet, mu usoda ni bila preveč mila. Lani si je pri skakanju zlomil prst na roki in zdravljenje je dolgo trajalo. Tudi letošnje sezono ni dobro začel in so ga v olimpijsko reprezentanco vzeli kot nekakšno rezervo. Toda ta rezerva je prinesla ogromno zadovoljstvo in ponos.

Pri teh skokih na 90 metrske skakalnice so se morali skakači boriti z zelo neugodnim vetrom, ki je marsikomu prekrizal račune. Če bi Finci ne imeli nedosegljivega Nykaena, ki je zopet dobil zlato kolajno in s svojim skokom presegel celo varnostno razdaljo skakalnice, bi Debelak dobil srebrno namesto zlate medalje. No pa v tako močni konkurenci je tudi bronasta velik uspeh. Posameznično so bili doseženi sledeči rezultati: 1. Nykaenen (Fin) 224. (118.5/ 107); 2. Johnsen (Norveška) 207.9 (114.5/100.2), 3. Debelak, 207.7 (113/108) – 9. Zupan 195.8 (115.5/98.5), 10. Tepeš 194.8 (105/102.5) 40. Ulaga 161.0 (94.5/101).

V zadnjih dnevih iger se je našim posrečilo še večkrat priti v ospredje.

Tako je v veleslalomu za ženske Mateja Svet pokazala, da spada med najboljše. Bronasta kolajna se ji je, tako kot Tepešu, izmuznila iz rok v zadnjem hipu in zasedla je četrto mesto, samo 8 stotink sekunde za Švicarko Marijo Walliser na tretjem mestu. Mateja je dosegla čas 2.07.80, medtem ko je najhitrejša bila V. Schneider, ki je porabila za isto progo 2.06.49 minut. Torej samo 0.69 sekunde manj.

Katja Zajc je v isti panogi dosegla 15. mesto (2.12.48), Mojca Dežman 18. mesto (2.14.36); Veronika Šarec pa ni dokončala proge, ki je bila zelo zahtevna. Od 64 tekmovalk jih je odpadlo 35 in končalo tekmovalstvo le 29. Od teh so Slovenke zasedle četrto, petnajsto in osemnajsto mesto.

Istega dne, ko je bila Mateja četrta, so naši skakalci dosegli 2. srebrno medaljo v zgodovini zimskih olimpijad. In to v zahtevnem tekmovalstvu ekip na 90 metrske skakalnice. Po štirje skakalci so tekmovali za svoje barve. Vsak je imel dva skoka. Vsi rezultati skakačev v posameznih ekipah so se potem sešeli in tako so se potem podelila mesta.

Le letječemu Fincu Nikaenenu se je posrečilo, da je našim odvzel zlato. Rezultati so bili sledeči:

1. Finska (A. Pekka Nikkola 110.5 in 108.5 metrov, M. Nykaenen 115.5 in 114.5 m; T. Ylipulli 105.5 in 102 m; J. Puikkonen 104 in 105.5) 634.4 točk.
2. Jugoslavija (P. Ulaga 102 in 110 m, M. Zupan 109.5 in 108.5 m, M. Debelak 110.5 in 110 m, M. Tepeš 103 in 102 m) Skupaj 625 točk
3. Norveška, 596.1 točk,
4. Čehoslovaška, 586.6
5. Avstrija, 577.6
6. Zap. Nemčija 559.0
7. Švedska, 539.7
8. Švica, 516.1
9. Kanada, 497.2
10. USA, 496.8
11. Japonska, 468.0

Potem ko je Križaj odpadel zaradi poškodbe na treningu, so vse nade v veleslalomu padle na Roka Petroviča, Klemena Berganta in Toma Čizmana.

Toma Čizman je v prvem teku dosegel lepo 8. mesto takoj pred Petrovičem, ki je bil dosegel 9. mesto. A v končnih rezultatih je bil Rok Petrovič deveti, s časom 2.09.83 in Klemen Bergant na 15. mestu (2.11.04). Medtem ko je zlato kolajno dosegel A. Tomba in za progo porabil le 2.06.2 minuti.

Superveslalom za ženske je bil hitrejši od moškega saj je dosegel povprečno hitrost 88.5 km/h. Ob tako veliki hitrosti Mateja Svet in Veronika Šarec nista dosegli vidnejših uvrstitev, ker so prednost imele smukačice. Zlato je osvojila Avstrijka Siegrid Wolf s

časom 1.19.03. Mateja Svet je prišla na 20. mesto (1.21.96) in Veronika Šarec na 27. mesto (1.23.17)

Vzdušje ob progi je kljub skromnemu uspehu naših bilo precej slovensko, kajti med gledalci je bilo precej slovenskih izseljencev, ki so s harmoniko in polkami zabavali publiko. Posebno pozornost so vzbudili ptujski kurenti.

V hitrostnem drsanju na 500 m za ženske je Bibija Kerla iz Sarajeva dosegla 30. mesto.

V Bob-dvosedu pa sta Pandurovič in Vujadinovič v končnem vrstnem redu prišla na 28. mesto med 38 posadkami. Za zmagovalcem sta zaostala le 10 sek. Jože Kršinar iz Ljubljane in Sašo Grajf iz kluba Pohorje Hoče sta tekmovala v smuškem teku na 50 km, ki je ena najbolj zahtevnih smučarskih športnih disciplin.

Jože Kršinar se je uvrstil med prvo polovico tekmovalcev in sicer na 30. mesto s časom 2.12:33.5, medtem ko je Grajf dosegel 52. mesto (2.23:47.1) Vseh skupaj je teklo 70 tekmovalcev. Prvi je bil Šved G. Svan (2.4:30.9).

V slalomu so morali nastopiti brez Bojana Križaja. A so vedno dosegli kar dobre uspehe.

G. Benedik se je plasiral na 9. mesto s časom 1.41.38, Rok Petrovič pa na 11. mesto (1.41.63). Najboljši čas je zopet dosegel Italijan Tomba (1.39.47). Vseh tekmovalcev je bilo 56, tako, da sta naša dva pustila za seboj 45 tekmecev.

V umetnostnem drsanju je Zagrebčanka od 23 udeleženk dosegla predzadnje 22. mesto.

Ob koncu tekm pa so slovenska dekleta navdušila z odličnimi uspehi ter dala Jugoslavijo tretjo kolajno.

Mateja Svet je bila od vsega začetka med favoriti tekm v slalomu in ni razočarala. Čas 1.38.37 ji je prinesel srebrno kolajno. Pa tudi Mojca Dežman se je dobro odrezala, saj prišla na lepo 9. mesto (1.40.21) med 29 tekmovalkami.

Obe drugi slovenski tekmovalki sta odstopili. Veronika Šarec že na prvi vožnji; Katja Zajc, ki je bila v prvi vožnji dosegla 15. mesto je morala odstopiti pri četrth vratih druge proge.

Mateja Svet je postavila rekord s tem, da je dosegla prvo žensko olimpijsko kolajno za Jugoslavijo.

Največje razočaranje iger pa je doživel Bojan Križaj, ki je takole komentiral: "Koliko lepih, nepozabnih trenutkov sem doživel v mojih petnajstih pravih letih in nikoli si nisem predstavljal, da se bom takole poslovil, jot bi me invalidsko upokojili. Sedaj tik pred slovesom pa taka smola. Resnično sem sedaj najbolj razočaran. Na srečo pa je tudi srečnih trenutkov bilo obilo..."

ZMAGOSLAVEN SPREJEM V LJUBLJANI

Ljubljana je množično pozdravila skakalce, nosilce medalj iz Calgaryja.

PREŠERNOVA PESEM BODRILLO SLOVENCEM

Da je pesnikova beseda še vedno blizu našim ljudem je dokazal sproščen nastop slovenskih igralcev pred ljubljanskim Prešernovim spomenikom na dan obletnice njegove smrti. Igralci, združeni v Združenju dramskih umetnikov Slovenije, so od 12. in vse tja do 16. ure prebiral množico mimoidočih Prešernovo besedo, pestili pa so jo še pevci, godbeniki, zbori in instrumentalne skupine, vsi velikemu pesniku v opombo in v znamenju njegovega imena. Spominjanje je odgovorno dejanje in hkrati polno čustev, zato je tudi vrhunec tega pesniškega maratona recital celotnega Krsta pri Savici izzvenel kot nekakšna zaobljuba izročilu z ene strani, z druge pa kot plebiscitarna zavezanost slovenski besedi in poeziji kot njeni najzlahtnejši nosilki iz minevanja v večnost. Lahko bi dejali: s pesnijo tmasto, odločno ostajamo tisto, kar nam vsakdanost s svojimi travmami sproti izničuje. (Povzeto iz Dnevnika, foto Nace Bizilj)

V "Zbranih delih slovenskih pesnikov in pisateljev" so izšle štiri lepe nove knjige.

Janko Kos je pripravil knjigo verzov pripovedi iz pisma Valentina Vodnika. V dveh knjigah, ki skupaj štejeta 1500 strani je izšla zanimiva monografija "Ivan Cankar", delo pripovednika Lojza Kraigherja.

Jože Šifer ureja Finžgarjeva zbrana dela ter je sedaj z deveto knjigo zaključil zbirko klasikove proze.

Alenka Kozinc (besedilo) in Mirko Kambič (slikovni, fotografski del) sta avtorja druge mape diapozitivov "Slovenski pesniki in pisatelji", ki je odlični učni pripomoček posebno osnovnošolcem. V mapi je dvesto izbranih diapozitivov o desetih slovenskih klasikih.

V istrskem pristanišču Bršica je početkom februarja poginilo 600 težjih bikov ki so jih nameravali izvoziti v Turčijo. Vzroke tega še raziskujejo, menijo pa, da je bila morda kriva bolezen prenatrpanost živine v ogradah ali pa nepravilno ravnanje.

Statistična poročila o izvoznih rezultatih v Jugoslaviji kažejo za januar, da se vzdržuje rast izvoza. Prodali so za 5.6 odstotka več blaga tujim kupcem kot v januarju lanskega leta.

Najuspešnejše so bile organizacije v Sloveniji, ki so povečale svoje pošiljke za 72.2 odstotka, na Hrvaškem za 65 odstotkov, na Kosovem pa za 18 odstotkov. V drugih republikah je izvoz občutno padel. V Črni gori za 41.1 odstotkov, v Makedoniji pa za 34.7 odstotka.

Slovenski zdomci imajo v nemških bankah 39 milijard mark. Nogi bi jih radi investirali doma v Sloveniji, vendar tega ne store, ker se boje, da ne bodo dobili zadostnega povračila in ker so zakoni o zasebnem poslovanju še vedno neugodni.

Umrli je eden največjih slovenskih likovnikov starejše generacije Dore Klemenčič Maj v starosti 77 let.

KJER MI ZIBEL TEKLA JE...

SLOVENCİ NISO ZA SPREMEMBE

V Sloveniji se vrše razprave o predlogih o spremembi ustave SFRJ.

Povečini se s spremembami ne soglašajo. In celo v organizacijah Zveze komunistov Slovenije obsojajo one nove zakone, ki bi dajali federaciji močnejšo vlogo.

Izredno kritični do nasnutkov so bili v Društvu slovenskih pisateljev in že večkrat podali zelo močne izjave. Sedaj se jim je pridružil tudi vplivni Znanstveni svet Instituta za sociologijo. V svojem sporočilu objavljenem v Delu med drugim pravi:

- Predvidevamo

da bo uveljavljane s sedanjimi amandmaji spremenjene ustave pripeljalo do kopičenja usodnih političnih konfliktov in do intenzivne destabilizacije naše federacije;

- da bo vztrajanje pri načelni nejasnosti pojma lastnine še povečalo sedanjo krizo....

- da taka ustava, v nasprotju z verbalnimi zagotovili vrhovnih političnih forumov Jugoslavije, ne bo sprostila podjetniške inovativnosti niti spodbudila učinkovitega gospodarskega ravnanja v gospodarskih organizacijah.

- da obstoječi amandmaji ne bodo uveljavljali tržne regulacije....

- da vztrajanje pri zakonski onemogočenosti vlaganja tujega kapitala v jugoslovanska podjetja, kakor tudi vztrajanje pri zakonski onemogočenosti zasebnega drobnega gospodarstva lahko le povečuje krizo, zaostajanje, brezposelnost apatijo;

- da bo izredno povečanje pristojnosti federacije na vseh področjih in na drugi strani s tem povezana zožitev in omejitve pristojnosti republik in pokra-

jin, močno krepilo tendence unitarističnega nacionalizma, kar neogibno pelje k hudi frustraciji narodov in deluje dezintegrativno.

- da bo vztrajanje pri nedemokratskem principu dosedanjega volilnega sistema in volitev večalo že tako hudo legitimacijsko krizo v Jugoslaviji;

- da bo spreminjanje ustaveposebno v Sloveniji povečalo frustracije večine prebivalstva....

- da takšna ustava, v nasprotju z obljubami ne bo prispevala k povečanju pravnega reda....

- da spremenjena ustava, celo v nasprotju s statutom ZKJ, ne bo odpirala možnosti za resnično ločitev ZK od države, niti ne možnosti ukinjanja partijskega monopola v političnem življenju..

- da ustavno uzakonjanje samostojnih virov financiranja JLA mimo zveznega proračuna odpira možnosti militarizacije družbe - v nasprotju s pričakovanjem ljudi, da se izdatki za vojsko zmanjšajo in da se JLA loči od ZK, političnega sistema in politike.

- da bo vztrajanje pri ustavni zakonjeni enotnosti JLA.....tudi v smislu enotnega jezika v JLA in nedopuščanju narodno homogenih vojaških enot, še naprej učinkovalo dezintegrativno...

- da bo ignoriranje do pravice ugovora vesti in nedopuščanja civilnega služenja vojske večalo napetosti in konflikte.

.....Zaradi vsega navedenega Znanstveni svet Instituta za sociologijo (pri univerzi v Ljubljani) predlaga, da se obstoječe ustavne amandmaje umakne, da se takoj začne izdelava novega predloga za ustavne spremembe in da se k temu delu pritegne vidne jugoslovanske strokovnjake z ustreznih področij ter da se upošteva izražene intencije.

V TRSTU SLOVENŠČINA ZAPOSTAVLJENA

V Trstu so na 10. februarja po incidentu na glavni pošti priprli Sama Pahorja, profesorja na slovenskem učiteljskem v Trstu. Samo Pahor, ki že leta in leta demonstrativno opozarja italijansko državo na nespoštovanje ustave in posebne razsodbe Ustavnega sodišča glede rabe slovenskega jezika z upravnimi in sodnimi oblastmi je želel vplačati avtomobilsko takso za leto 1988 s položnico, izpolnjeno v slovensščini.

Prvič je že to storil 22. januarja, vendar je poštna uradnica zavrnila slovensko izpolnjeno položnico. Po pritožbi na predsednika vlade, finančnega ministra

ter jugoslovanskega ambasadorja v Rimu, je prof. Pahor ponovno hotel vplačati položnico in zahteval od poštnega ravnatelja naj pokliče uradnega tolmača.

Toda poštna uradnica je v skladu z internimi predpisi, ki dovoljujejo poslovanje samo v italijanščini ga je zopet zavrnila. Ker je Samo Pahor vztrajal pri svojem je višji uradnik pozval blizu stoječa varnostna uslužbenca v uniformah naj Pahorja odstrani. Pahor je protestiral in sprottestno obsedel. Nato so ga priprli z obtožbo odpora, nasilja, poškodbe, motenja javnega reda in ker ni hotel pokazati dokumentov.

Predstavljamo slovensko slikarsko in pleskarsko podjetje

**SUNSHINE PAINTING SERVICE
PTY. LTD.**

62-64 MONASH STREET, SUNSHINE, 3020
Tel. 311 1040, 312 1533

Lastnik: JIM KOROŠEC, Priv.: 336 7171

Svoji k svojim !

JOŽE URBANČIČ

Telefon: 465 1786 (Bus.)
850 7226 (a.h.)

KAL - CABINETS

STROKOVNJAKI ZA:

kuhinjsko pohištvo - mizarsko opremo kopalnic, umivalnikov itd. -
vsakovrstne stenske omare in knjižne police.

SPECIALISTS FOR:

Kitchens - Vanity Units - Wardrobes - Book shelves

Če gradite novo ali pa obnavljate staro, obrnite se z zaupanjem na nas!
If you are building or renovating call on us with confidence!

15 COMMERCIAL DRIVE, THOMASTOWN, 3074